Chirurgia (Bucur). 2026 November, Online Ahead of Print
http://dx.doi.org/10.21614/chirurgia.3398

Percepția personalului medical privind screeningul pentru prevenția cancerului de prostată: o perspectivă din Grecia

Angelis Peteinaris[1,2]*, Solon Faitatziadis[1], Prodromos Kanavidis[3], Dimitra Lakiotaki[4], Ira-Eirini Kostopoulou[5], Francesk Mulita[6], Vasileios Tatanis[1], Nikoletta Dimitriou[3], Georgios Marinos[7], Konstantinos Douroumis[8], Antonios Koutras[9], Theodoros Spinos[1,2], Stamatios Katsimperis[2,10], Spyridon Patris[6], Marina Mylonopoulou[1], Georgios Tsakaldimis[11], Dimitrios Schizas[3]

[1]Department of Urology, University of Patras, Patras, Greece
[2]EAU Young Academic Urologists (YAU) Urolithiasis and Endourology Working Group Arnhem, The Netherlands
[3]First Department of Surgery, National and Kapodistrian University of Athens, Laikon General Hospital, Athens, Greece
[4]Academic Department of Gastroenterology, National and Kapodistrian University of Athens, Medical School Athens, Greece
[5]Department of Neurology, General University Hospital of Patras, Patras, Greece
[6]Second Department of Surgery, Medical School, Democritus University of Thrace, Alexandroupolis, Greece
[7]Department of Hygiene, Epidemiology and Medical Statistics, Medical School, National and Kapodistrian University of Athens, Greece
[8]First Department of Urology, National and Kapodistrian University of Athens, Laikon General Hospital, Athens, Greece
[9]1st Department of Obstetrics and Gynecology, General Hospital of Athens, National and Kapodistrian University of Athens, Greece
[10]Second Department of Urology, National and Kapodistrian University of Athens, Sismanogleio Hospital, Athens, Greece
[11]Department of Urology, Medical School, Democritus University of Thrace, Alexandroupolis, Greece

Rezumat

Context: Screeningul cancerului de prostată se bazează în principal pe dozarea antigenului specific prostatic (PSA), însă modalitatea optimă de implementare rămâne controversată, inclusiv în rândul profesioniştilor din domeniul sănătăţii. Prezentul studiu a evaluat nivelul de cunoştinţe şi practicile referitoare la screeningul cancerului de prostată în rândul personalului medical din Grecia.

Metode: A fost realizat un studiu multicentric, bazat pe chestionar, în cinci spitale de nivel secundar şi terţiar. Chestionarul anonim a colectat date demografice şi profesionale şi a evaluat cunoştinţele privind metoda de screening, vârsta recomandată pentru dozarea PSA şi iniţierea mai precoce a screeningului la bărbaţii cu antecedente heredocolaterale pozitive. Au fost analizate asocierile dintre nivelul de cunoştinţe, comportamentul de screening, rolul profesional, tipul spitalului, nivelul de educaţie, venit şi experienţa profesională.

Rezultate: În total, au participat 1.470 de lucrători din domeniul sănătăţii, incluzând medici, asistenţi medicali, personal administrativ şi alte categorii de personal paramedical. Majoritatea respondenţilor (95,6%) au identificat dozarea PSA drept metoda de screening preferată. Cu toate acestea, cunoştinţele privind vârsta adecvată de iniţiere a screeningului au fost mai puţin omogene: 38,2% au indicat vârsta de 50 de ani pentru populaţia generală, iar 37,4% au indicat vârsta de 45 de ani pentru bărbaţii cu antecedente heredocolaterale pozitive. Medicii au obţinut rate de răspunsuri corecte semnificativ mai mari comparativ cu celelalte categorii profesionale, iar angajaţii spitalelor terţiare au avut rezultate superioare celor din spitalele secundare. Scorurile mai ridicate de cunoştinţe s-au asociat cu angajarea

într-un spital terţiar, venitul mai mare, profesia medicală, nivelul educaţional superior şi categoria de specialitate. Dintre respondenţii de sex masculin, 37,6% efectuaseră dozarea PSA, frecvent mai devreme decât vârsta recomandată.
Concluzii: Deşi gradul de conştientizare a rolului PSA ca principal instrument de screening al cancerului de prostată a fost ridicat, persistă lacune importante în ceea ce priveşte iniţierea screeningului în concordanţă cu ghidurile. Formarea profesională, tipul de unitate spitalicească şi nivelul de educaţie au influenţat semnificativ cunoştinţele şi practicile. Intervenţiile educaţionale ţintite şi sistemele structurate de asistenţă preventivă ar putea îmbunătăţi aderenţa la recomandările de screening bazate pe dovezi.
Cuvinte cheie: cancer de prostată, screening, PSA, profesionişti din domeniul sănătăţii